

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2017

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020

Μάιος 2018

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΕΤΗΣΙΑ ΒΑΣΗ	1
1. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	1
2. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	2
3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ.....	5
3.1. <i>Επισκόπηση της Υλοποίησης.....</i>	5
3.2. <i>Κοινοί Δείκτες και Ειδικοί Δείκτες του Προγράμματος.....</i>	9
3.2.1. Άξονας Προτεραιότητας 1: Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας της Οικονομίας.....	9
3.2.2. Άξονας Προτεραιότητας 2: Προώθηση της Χρήσης των ΤΠΕ.....	14
3.2.3. Άξονας Προτεραιότητας 3Α: Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή και Διατήρηση του Περιβάλλοντος.....	16
3.2.4. Άξονας Προτεραιότητας 4Α: Προστασία του Περιβάλλοντος και Αποδοτική Διαχείριση των Πόρων	19
3.2.5. Άξονας Προτεραιότητας 5: Προώθηση Βιώσιμων Μεταφορών και Μείωση Εκπομπών Διοξειδίου του Άνθρακα	22
3.2.6. Άξονας Προτεραιότητας 6: Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη	25
3.2.7. Άξονας Προτεραιότητας 7Α: Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής – ΕΤΠΑ.....	30
3.2.8. Άξονας Προτεραιότητας 7Β: Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής – Ταμείο Συνοχής.....	31
3.2.9. Συνολική Εκτίμηση Αριθμού Ενισχυόμενων Επιχειρήσεων από το ΕΠ.....	32
3.3. <i>Ορόσημα και στόχοι που ορίζονται στο πλαίσιο επιδόσεων και υποβάλλονται στις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης από το 2017 και εξής.....</i>	33
3.4. <i>Δημοσιονομικά δεδομένα.....</i>	35
4. ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ	40
5. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝ.....	41
6. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΙΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ	41
7. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ	43
8. ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ.....	43
9. ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΛΗΦΘΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΙΡΕΣΙΜΟΤΗΤΩΝ.....	43
10. ΠΡΟΟΔΟΣ ΟΣΩΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΡΑΣΗΣ.....	44
10.1. <i>Μεγάλα Έργα.....</i>	44

ΜΕΡΟΣ Α: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΕΤΗΣΙΑ ΒΑΣΗ

1. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

CCI Επιχειρησιακού Προγράμματος	2014CY16M1OP001
Τίτλος Επιχειρησιακού Προγράμματος	Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη
Έτος αναφοράς	2017
Έκδοση Επιχειρησιακού Προγράμματος	4.1
Ημερομηνία Έγκρισης της Έκθεσης από την Επιτροπή Παρακολούθησης	25 Μαΐου 2018

2. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή

Η Ετήσια Έκθεση Υλοποίησης 2017 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020» (ΕΠ) καταρτίστηκε σύμφωνα με τις πρόνοιες των άρθρων 50 και 111 του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 και με βάση το Μέρος Α' του Παραρτήματος V του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2015/207.

Στην Έκθεση παρέχονται βασικές πληροφορίες για την πορεία υλοποίησης του ΕΠ μέχρι τις 31.12.17, με λεπτομερή αναφορά στα δημοσιονομικά δεδομένα και στους δείκτες παρακολούθησης του ΕΠ.

Το 2017 αποτέλεσε ουσιαστικά το έτος δυναμικής ενεργοποίησης και υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος, κατά το οποίο εντάχθηκε στο ΕΠ ένας μεγάλος αριθμός έργων, ενώ παράλληλα υπήρξε σημαντική πρόοδος στην υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου των έργων, συμβάλλοντας στην επίτευξη των δεικτών του ΕΠ.

Σημειώνεται επίσης ότι εντός του 2017 πραγματοποιήθηκε η 3^η τροποποίηση του ΕΠ, η οποία αφορούσε πρωτίστως την αξιοποίηση των πρόσθετων πόρων που κατανεμήθηκαν στην Κύπρο από τα Ταμεία της Πολιτικής Συνοχής της ΕΕ και την αναθεώρηση του Άξονα Προτεραιότητας 6 - Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη με βάση τις Στρατηγικές Ολοκληρωμένης Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης των Δήμων.

Ενεργοποίηση και χρηματοοικονομική πρόοδος υλοποίησης του Προγράμματος

Εντός του 2017 εκδόθηκαν δεκαεννιά (19) νέες Προσκήσεις υποβολής προτάσεων συνολικής δημόσιας δαπάνης ύψους €326,19 εκ., που αντιστοιχεί στο 46,62% των συνολικών πόρων του ΕΠ.

Μέχρι τις 31.12.2017 η χρηματοοικονομική πρόοδος υλοποίησης του ΕΠ είχε ως εξής:

- ▶ Ο **βαθμός ενεργοποίησης** (% Δημόσιας Δαπάνης Προσκήσεων ως προς τους συνολικούς πόρους του ΕΠ) **ανήλθε στο 66,57%.**
- ▶ Ο **προϋπολογισμός των ενταγμένων έργων** (επιλέξιμη συγχρηματοδοτούμενη δαπάνη) ανήλθε στα **€318,55 εκ.**, ήτοι **45,52% των πόρων του ΕΠ.**
- ▶ Οι **νομικές δεσμεύσεις** (επιλέξιμη δαπάνη υπογεγραμμένων συμφωνιών δημόσιας χρηματοδότησης και δημοσίων συμβάσεων) **ανήλθαν σε €281,76 εκ.**, ήτοι **40,27% των πόρων του ΕΠ.**
- ▶ Οι **συνολικές πιστοποιημένες δαπάνες** ανήλθαν στα **€125,7 εκ.**, που αντιστοιχούν στο **17,97% των πόρων του ΕΠ.**

Το υψηλότερο ποσοστό πιστοποιημένων δαπανών παρουσίασαν ο Άξονας 6 (Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη) με 40,93% και ο Άξονας 3Α (Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή και Διατήρηση του Περιβάλλοντος) με 32,66%. Ακολουθούν ο Άξονας 7Α (Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής - ΕΤΠΑ) με 27,43% και ο Άξονας 7Β (Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής – Ταμείο Συνοχής) με 20,87%. Το αντίστοιχο ποσοστό για τους υπόλοιπους Άξονες κυμάνθηκε στο 15% περίπου και για τον Άξονα 2 (Πρώθηση της Χρήσης των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών) στο 7,22%.

Φυσική Πρόοδος υλοποίησης του Προγράμματος

Μέχρι τις 31.12.17 η κατάσταση ενταγμένων έργων στο ΕΠ είχε ως εξής:

- ▶ Σχέδια Χορηγιών (ΣΧ): στο πλαίσιο των Προσκλήσεων των ΣΧ υποβλήθηκαν συνολικά 1.622 προτάσεις, εκ των οποίων εγκρίθηκαν 863 και υπεγράφησαν 785 Συμφωνίες Δημόσιας Χρηματοδότησης. Από τα ενταγμένα στο ΟΠΣ έργα, τα 129 έχουν ολοκληρωθεί ή βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο υλοποίησης.
- ▶ Έργα Δημόσιων Συμβάσεων (ΕΔΣ): εντάχθηκαν συνολικά 40 ΕΔΣ, εκ των οποίων τα 10 έχουν ήδη ολοκληρωθεί ή βρίσκονται στο τελικό στάδιο υλοποίησής τους.

Ως προς τη φυσική πρόοδο υλοποίησης κατά Άξονα Προτεραιότητας (ΑΠ) του ΕΠ, όπως αυτή εκφράζεται μέσω των δεικτών παρακολούθησης, παρατηρούνται τα εξής:

- ▶ ΑΠ 1: Παρά τη σχετικά υψηλή ενεργοποίηση του Άξονα, η επίτευξη των δεικτών του είναι σχετικά χαμηλή. Για τους δείκτες που περιλαμβάνονται στο πλαίσιο επίδοσης του Άξονα, υπάρχουν επιφυλάξεις σχετικά με την επίτευξη της τιμής στόχου μέχρι τις 31.12.18 για το δείκτη εκρών «CO27 - Ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν σε δημόσια στήριξη στον τομέα της καινοτομίας ή της έρευνας και ανάπτυξης», ενώ φαίνεται οριακή η επίτευξη του Χρηματοοικονομικού Δείκτη «ΧΔ1 – Πιστοποιημένη Δημόσια Δαπάνη του ΑΠ1».
- ▶ ΑΠ 2: Παρά το χαμηλό βαθμό ενεργοποίησης και υλοποίησης του Άξονα, εκτιμάται ότι οι τιμές στόχου για το 2018 των δεικτών του πλαισίου επίδοσης του Άξονα θα επιτευχθούν.
- ▶ ΑΠ 3Α: Παρατηρείται πολύ ικανοποιητική πρόοδος στην υλοποίηση τόσο του φυσικού αντικείμενου των έργων όσο και του συνόλου των πιστοποιημένων δαπανών, με αποτέλεσμα να επιτυγχάνεται η επίτευξη των δεικτών που περιλαμβάνονται στο Πλαίσιο Επίδοσης.
- ▶ ΑΠ 4Α: Η συνολική εικόνα του Άξονα σχετικά με την επίτευξη της τιμής-στόχου των δεικτών εκρών που περιλαμβάνονται στον Πλαίσιο Επίδοσης κρίνεται πολύ ικανοποιητική, αφού υπήρξε πρόοδος στην υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου των έργων καθώς και στο ύψος των πιστοποιημένων δαπανών του Άξονα.
- ▶ ΑΠ 5: Παρουσιάζεται πολύ ικανοποιητική πρόοδος στην υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου των έργων του Άξονα καθώς και στο σύνολο των πιστοποιημένων δαπανών, με αποτέλεσμα να υπάρχει θετική εκτίμηση για την επίτευξη της τιμής-στόχου όλων των δεικτών που περιλαμβάνονται στο Πλαίσιο Επίδοσης του Άξονα.
- ▶ ΑΠ 6: Υπάρχει ικανοποιητική πρόοδος στην υλοποίηση των έργων που υλοποιεί ο Δήμος Πάφου, ενώ μέσα στο 2018 άρχισε η ενεργοποίηση των δράσεων των Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης των υπόλοιπων τριών (3) Δήμων, Λευκωσίας, Λεμεσού και Λάρνακας. Για τους δείκτες που περιλαμβάνονται στο πλαίσιο επίδοσης του Άξονα, υπάρχουν επιφυλάξεις κατά πόσο η τιμή στόχου στο δείκτη εκρών «4ε.1 - ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται για βελτίωση της αστικής κινητικότητας» θα επιτευχθεί μέχρι τις 31.12.18, ενώ φαίνεται οριακή η επίτευξη του Χρηματοοικονομικού Δείκτη «ΧΔ6 – Πιστοποιημένη Δημόσια Δαπάνη του ΑΠ6».

Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής (ΜΧΤ)

Με βάση τα πορίσματα της Εκ των Προτέρων Αξιολόγησης της χρήσης ΜΧΤ, η οποία ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο του 2017, προέκυψε η ανάγκη κάλυψης του χρηματοδοτικού κενού στους τομείς των ΜΜΕ και της ενεργειακής απόδοσης, μέσω των ακόλουθων ενδεικτικών χρηματοδοτικών εργαλείων/προϊόντων:

- **ΜΜΕ:** Δημιουργία α) Εγγυοδοτικού χρηματοδοτικού εργαλείου για την χορήγηση πιστώσεων από ενδιαμέσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, και β) Εργαλείου διευκόλυνσης συγχρηματοδότησης που θα καλύπτει όλες τις ΜΜΕ και ιδιαίτερα τις νεοφυείς επιχειρήσεις.
- **Ενεργειακή απόδοση:** Δημιουργία δανειοδοτικού χρηματοδοτικού εργαλείου για τη χρηματοδότηση επενδύσεων ενεργειακής απόδοσης, που θα απευθύνεται τόσο στον ιδιωτικό

τομέα (κυρίως στις ΜΜΕ και στα νοικοκυριά) όσο και στο δημόσιο (κυρίως στις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης).

Οι πιο πάνω πρόνοιες περιλήφθηκαν στο ΕΠ κατά την 3^η τροποποίησή του τον Δεκέμβριο του 2017.

Σχετικά με το πλαίσιο διακυβέρνησης των χρηματοδοτικών εργαλείων, η Αξιολόγηση πρότεινε ως καταλληλότερη επιλογή για την Κύπρο τη δημιουργία ενός «Ταμείου Ταμείων (Fund of Funds)», του οποίου η διαχείριση θα ανατεθεί σε εξωτερικούς συνεργάτες/διαχειριστές. Για το σκοπό αυτό, η Διαχειριστική Αρχή έχει διενεργήσει προκαταρτικές επαφές για την ανάθεση της διαχείρισης των προτεινόμενων χρηματοδοτικών εργαλείων, ενώ παράλληλα έχει εξασφαλίσει τεχνική βοήθεια από την Υπηρεσία Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων (SRSS) της ΕΕ, για την υποστήριξη των απαιτούμενων ενεργειών που αφορούν στη διαχείριση αυτών των εργαλείων.

3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

3.1. Επισκόπηση της Υλοποίησης

Κωδικός	Άξονας προτεραιότητας	Βασικές πληροφορίες για την υλοποίηση του Άξονα Προτεραιότητας, με αναφορά στις βασικές εξελίξεις, στα σημαντικά προβλήματα και στα μέτρα που λήφθηκαν για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων
1	Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας της Οικονομίας	<p>Μέχρι τις 31.12.2017 είχαν εκδοθεί συνολικά έντεκα (11) Προκλήσεις (8 Σχεδίων Χορηγιών και 3 Έργων Δημοσίων Συμβάσεων) εκ των οποίων οι έξι (6) εκδόθηκαν μέσα στο 2017 (3 Σχεδίων Χορηγιών και 3 Έργων Δημοσίων Συμβάσεων). Ο συνολικός προϋπολογισμός των παραπάνω Προσκλήσεων ανήλθε στα €115,85 εκ., που αντιστοιχεί σε ποσοστό ενεργοποίησης 67,91% του Άξονα.</p> <p>Ο αριθμός των έργων που εντάχθηκαν στον Άξονα ανήλθε στα 282, εκ των οποίων τα δύο αφορούν έργα στον τομέα της έρευνας και του τουρισμού, ενώ τα υπόλοιπα 280 αφορούν έργα στο πλαίσιο των Σχεδίων Χορηγιών για Ανταγωνιστικότητα στις ΜΜΕ, Νεανική Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία και Εξοικονόμηση Ενέργειας στις Επιχειρήσεις. Η επιλέξιμη δημόσια δαπάνη των ενταγμένων έργων ανήλθε στα €66,08 εκατ., αντιπροσωπεύοντας το 38,74% της διαθέσιμης δαπάνης του ΑΠ1.</p> <p>Το σύνολο των πιστοποιημένων δαπανών του Άξονα ανήλθε στα €26,8 εκ., ποσό που αντιστοιχεί στο 15,7% του Άξονα. Καθυστερήση παρατηρήθηκε στην υλοποίηση έργων στους τομείς της έρευνας και καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας. Αναμένεται σημαντική αύξηση στο ρυθμό υλοποίησης του Άξονα εντός του 2018.</p>
2	Πρωώθηση της Χρήσης των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών	<p>Μέχρι τις 31.12.2017 είχαν εκδοθεί δύο (2) Προσκλήσεις Υποβολής Προτάσεων συνολικού προϋπολογισμού €24,75 εκ., ενεργοποιώντας το 38,60% των πόρων του Άξονα. Στο πλαίσιο των πιο πάνω προσκλήσεων, εντάχθηκαν τρία (3) Έργα Δημοσίων Συμβάσεων συνολικού προϋπολογισμού €20,62 εκ., που αντιστοιχούν σε ποσοστό ενεργοποίησης 32,17% του άξονα. Δύο (2) από τα τρία (3) ενταγμένα έργα αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός του 2018 και αφορούν στην ανάπτυξη πληροφοριακών συστημάτων για βελτίωση της παροχής ηλεκτρονικών υπηρεσιών από το Υπουργείο Εσωτερικών, το Γενικό Λογιστήριο και τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας.</p> <p>Το σύνολο των πιστοποιημένων δαπανών των έργων αυτών ανήλθε στα €4,63 εκ. και αντιστοιχεί στο 7,22 % των πόρων του Άξονα. Το ποσοστό αυτό είναι το χαμηλότερο από όλους τους Άξονες του ΕΠ και οφείλεται κυρίως στην καθυστέρηση που παρατηρήθηκε στη διαδικασία ωρίμανσης των έργων από τους πλείστους δικαιούχους, καθώς και στη μη ενεργοποίηση μέσα στο 2017 του ειδικού στόχου για ενίσχυση της ψηφιακής επιχειρηματικότητας.</p> <p>Λόγω της φύσης και πολυπλοκότητας των έργων, παρατηρούνται καθυστερήσεις κυρίως κατά το στάδιο ετοιμασίας των εγγράφων προσφορών και στην ανάλυση/καταγραφή των απαιτήσεων. Η Διαχειριστική Αρχή πραγματοποιεί συναντήσεις και βρίσκεται σε συνεχή επαφή με τους Δικαιούχους, με στόχο την επίλυση των προβλημάτων και την επιτάχυνση της υλοποίησης των έργων.</p>

3A	Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή και Διατήρηση του Περιβάλλοντος	<p>Ο Άξονας 3A παρουσιάζει τις υψηλότερες επιδόσεις από όλους τους Άξονες του ΕΠ τόσο ως προς το βαθμό ενεργοποίησής του (€31,8 εκ. που αντιστοιχούν στο 104,79% του προϋπολογισμού του Άξονα), όσο και ως προς τον προϋπολογισμό των έργων που είχαν ενταχθεί μέχρι τις 31.12.17, ο οποίος ανήλθε στα €30,47 εκ. και αντιστοιχεί στο 100,38% του προϋπολογισμού του Άξονα.</p> <p>Στον Άξονα είχαν ενταχθεί συνολικά οκτώ (8) Έργα Δημοσίων Συμβάσεων, εκ των οποίων τα πέντε (5) εμπίπτουν στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής (κυματοθραύστες και μελέτη Διαμόρφωσης Εθνικής Εκτίμησης Κινδύνων για τη Διαχείριση (Φυσικών) Καταστροφών), εκ των οποίων τα δύο (2) έχουν ολοκληρωθεί και τα υπόλοιπα βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο κατασκευής. Τα υπόλοιπα τρία (3) εμπίπτουν στον τομέα της προστασίας και ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς, εκ των οποίων τα δύο (2) βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο υλοποίησης και το τρίτο αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2019.</p> <p>Το σύνολο των πιστοποιημένων δαπανών του Άξονα ανήλθε στα €9,91 εκ. και αντιστοιχεί στο 32,66% των πόρων του Άξονα.</p> <p>Σημειώνεται ότι δεν είχε ενεργοποιηθεί μέσα στο 2017 ο ειδικός στόχος για τη βελτίωση της κατάστασης διατήρησης των ειδών και οικοτόπων των περιοχών NATURA 2000.</p>
4A	Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων και Υδάτινων Πόρων	<p>Μέχρι τις 31.12.2017, είχαν δημοσιευθεί έξι (6) Προσκλήσεις συνολικού προϋπολογισμού €127,10 εκ., που αντιστοιχεί στο 77,54% του προϋπολογισμού του Άξονα, και είχαν ενταχθεί πέντε (5) Έργα Δημοσίων Συμβάσεων συνολικής επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης €40,91 εκ., που αντιστοιχεί στο 24,96% των πόρων του Άξονα.</p> <p>Τα τέσσερα (4) έργα βρίσκονται στη φάση ολοκλήρωσής τους ή έχουν ήδη ολοκληρωθεί (ΟΕΔΑ Λεμεσού, Ανάπτυξη Δικτύου Πράσινων Σημείων στην επαρχία Λεμεσού και στην Κοινότητα Αλάμπρας, Αποχετευτικό Σύστημα Δήμου Αθηνών και Σχέδια Διαχείρισης Υδάτων και Πλημμυρών Κύπρου), ενώ το Αποχετευτικό Σύστημα του Συμπλέγματος Σολέας βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο υλοποίησης.</p> <p>Η ένταξη και ανάθεση των κατασκευαστικών συμβολαίων του Αποχετευτικού Συστήματος των Κοκκινοχωριών (ένα από τα δύο μεγάλα έργα του Προγράμματος) καθυστερεί λόγω προσφυγών στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών και ακολούθως στο Ανώτατο Δικαστήριο.</p> <p>Το σύνολο των πιστοποιημένων δαπανών του Άξονα ανήλθε στα €24,44 εκ. και αντιστοιχεί στο 14,91% των πόρων του Άξονα. Καθυστερήσεις παρατηρούνται τόσο στο σχεδιασμό και στην ωρίμανση έργων όσο και στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων. Η Διαχειριστική Αρχή πραγματοποίησε συναντήσεις με τους αρμόδιους Ενδιάμεσους Φορείς και τους Δικαιούχους και παρακολουθεί στενά τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης όλων των έργων.</p> <p>Σημειώνεται ότι δεν είχε ενεργοποιηθεί μέσα στο 2017 ο ειδικός στόχος για την ενίσχυση του υδατικού ισοζυγίου μέσω της αξιοποίησης μη συμβατικών πηγών νερού.</p>
5	Πρώθηση Βιώσιμων	<p>Μέχρι τις 31.12.2017, είχαν δημοσιευθεί πέντε (5) Προσκλήσεις συνολικού προϋπολογισμού €79 εκ., που αντιστοιχεί στο 47,96% του προϋπολογισμού του Άξονα, και είχαν ενταχθεί τέσσερα (4) Έργα Δημοσίων Συμβάσεων συνολικής</p>

	Μεταφορών και Μείωση Εκπομπών Διοξειδίου του Άνθρακα	<p>επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης €61,87 εκ., που αντιστοιχεί στο 37,56% των πόρων του Άξονα.</p> <p>Τα δύο (2) έργα συμβάλλουν στην ενίσχυση της κινητικότητας των αστικών περιοχών και αφορούν την «Αναβάθμιση της Λεωφόρου Αγλαντζιάς και μέρους των Λεωφόρων Λάρνακας και Αμμοχώστου», το οποίο βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο υλοποίησης, και το δεύτερο τη “Βελτίωση της λεωφόρου Τάφοι των Βασιλέων”, το οποίο έχει ολοκληρωθεί και βρίσκεται σε χρήση. Τα άλλα δύο (2) έργα (τα οποία είναι συνεχιζόμενα από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο) αφορούν σε Διευρωπαϊκά Δίκτυα Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ) και συμβάλουν στην αύξηση της δυναμικότητας διακίνησης εμπορευμάτων από και προς το Λιμένα Λεμεσού. Το πρώτο είναι η «αναβάθμιση του Λιμένα της Λεμεσού», το οποίο έχει ήδη ολοκληρωθεί και το δεύτερο αφορά το Μεγάλο Έργο «Δρόμος Πρωταρχικής Σημασίας που συνδέει το νέο Λιμάνι Λεμεσού με τον Αυτοκινητόδρομο Λεμεσού – Πάφου», το οποίο αναμένεται να ολοκληρωθεί μέσα στο 2019.</p> <p>Το σύνολο των πιστοποιημένων δαπανών του Άξονα ανήλθε στα €21,23 εκ. και αντιστοιχεί στο 12,89% των πόρων του Άξονα. Το σχετικά χαμηλό αυτό ποσοστό οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι δεν έχουν ακόμα ενεργοποιηθεί οι πόροι που αφορούν στο στόχο της εξοικονόμησης ενέργειας στα δημόσια κτίρια, ενώ τα έργα εξοικονόμησης ενέργειας στις κατοικίες, αρκετά από τα οποία έχουν ήδη ολοκληρωθεί, δεν είχαν προλάβει να ενταχθούν στο ΟΠΣ μέχρι τις 31.12.17.</p>
6	Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη	<p>Ο Άξονας 6 έχει το υψηλότερο ποσοστό πιστοποιημένων δαπανών από όλους τους Άξονες του ΕΠ, το οποίο ανέρχεται στο 40,93% του Άξονα, με δαπάνες ύψους €32,87 εκ. Το επίπεδο ενεργοποίησης του Άξονα είναι ικανοποιητικό, αφού μέχρι τις 31.12.17 είχαν εκδοθεί πέντε (5) Προσκλήσεις συνολικού προϋπολογισμού €58 εκ., ενεργοποιώντας το 72,23% των πόρων του Άξονα. Μέσω των προσκλήσεων αυτών εντάχθηκαν συνολικά οκτώ (8) Έργα Δημοσίων Συμβάσεων, συνολικής επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης ύψους €59,25 εκ., που αντιστοιχεί στο 73,79% των πόρων του Άξονα.</p> <p>Τα επτά (7) έργα αφορούν στην υλοποίηση της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Πάφου, εκ των οποίων τα έξι (6) έχουν ήδη ολοκληρωθεί, ενώ το τελευταίο έργο ολοκληρώθηκε εντός του 2018. Ένα έργο αφορά την ανάπλαση της Πλατείας Ελευθερίας στο Δήμο Λευκωσίας.</p> <p>Σημειώνεται επίσης ότι δεν είχε ενεργοποιηθεί μέσα στο 2017 ο ειδικός στόχος για τη βελτίωση της παροχής κοινωνικών υπηρεσιών σε υποβαθμισμένες αστικές περιοχές, με αποτέλεσμα ο δείκτης εκρών της επενδυτικής προτεραιότητας 9β να είχε μηδενική τιμή.</p>
7Α	Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής – ΕΤΠΑ	<p>Μέχρι τις 31.12.17 εκδόθηκε μια (1) Πρόσκληση με προϋπολογισμό €7,8εκ., που αντιστοιχεί σε ενεργοποίηση 104,43% των πόρων του Άξονα. Εντάχθηκαν συνολικά τέσσερα (4) έργα συνολικής επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης €10,73 εκ., που αντιστοιχεί στο 143,76% των πόρων του Άξονα. Τα έργα αυτά αφορούν στην Τεχνική Υποστήριξη</p>

		<p>τεσσάρων (4) Ενδιάμεσων Φορέων (ΥΠΕΣ, ΥΕΕΒΤ, ΚΟΤ και ΙΠΕ).</p> <p>Οι συνολικές επιλέξιμες δαπάνες που πιστοποιήθηκαν ανήλθαν σε €2,05 εκ. και αντιστοιχούν στο 27,43% των πόρων του Άξονα.</p>
7B	<p>Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής – Ταμείο Συνοχής</p>	<p>Μέχρι τις 31.12.17 εκδόθηκε μια (1) Πρόσκληση με προϋπολογισμό €21,5 εκ. που αντιστοιχεί σε ενεργοποίηση 117,59% του προϋπολογισμού του Άξονα. Εντάχθηκαν συνολικά πέντε (5) έργα συνολικής επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης €28,62 εκ., που αντιστοιχεί στο 156,61% του προϋπολογισμού του Άξονα. Τα έργα αφορούν στην τεχνική υποστήριξη της Διαχειριστική Αρχής, της Αρχής Ελέγχου, της Αρχής Πιστοποίησης και δύο (2) Ενδιάμεσων Φορέων του Προγράμματος (Μονάδα ΕΚΤ/ΥΕΠΚΑ και Διεύθυνση Ελέγχου/ΥΜΕΕ).</p> <p>Οι συνολικές πιστοποιημένες δαπάνες των έργων ανήλθαν σε €3,81 εκ. και αντιστοιχούν στο 20,87% των πόρων του Άξονα.</p>

3.2. Κοινοί Δείκτες και Ειδικοί Δείκτες του Προγράμματος

3.2.1. Άξονας Προτεραιότητας 1: Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας της Οικονομίας

Επενδυτική Προτεραιότητα:	1α: Ενίσχυση των υποδομών και των ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας σε Έρευνα και Καινοτομία
----------------------------------	--

• **Πίνακας 3Α: Κοινοί και Ειδικοί Δείκτες Εκρών για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

	Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
F	CO24	Αριθμός νέων ερευνητών σε φορείς που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	110	0,00	0,00	0,00	0,00	
S							0,00	0,00	0,00	0,00	
F	1α1.1	Αριθμός υποδομών που ενισχύονται	Πλήθος	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	11	0,00	0,00	0,00	0,00	
S							1,00	0,00	0,00	0,00	

F: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές επιτευχθείσες από τις πράξεις [πραγματική υλοποίηση], S: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές προς επίτευξη από επιλεγμένες πράξεις [προβλέψεις που υποβάλλονται από τους δικαιούχους]

Ειδικός Στόχος:	1α.1: Αύξηση της ερευνητικής δυναμικότητας της χώρας
------------------------	---

• **Πίνακας 1: Δείκτες Αποτελεσμάτων για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
1α.1	Ερευνητικό δυναμικό της Κύπρου	Ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	1.241,00	2012	1.300,00	N/A	1.260,00	1.246,00	1.284,00	Έχουν επικαιροποιηθεί οι τιμές των ετών 2014 και 2015. Τα στοιχεία για το 2016 είναι προκαταρκτικά, ενώ δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για το έτος 2017.

Επενδυτική Προτεραιότητα:	1β: Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην Ε&Κ
----------------------------------	---

• **Πίνακας 3Α: Κοινοί και Ειδικοί Δείκτες Εκρών για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

	Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
F	CO01	Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται	Πλήθος	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
S							21,00	0,00	0,00	0,00	
F	CO02	Αριθμός Επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Πλήθος	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
S							21,00	0,00	0,00	0,00	
F	CO26	Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ιδρύματα	Πλήθος	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
S							3,00	0,00	0,00	0,00	
F	CO27	Ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν σε δημόσια στήριξη στον τομέα της καινοτομίας ή της έρευνας και ανάπτυξης	Ευρώ	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	11.500.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
S							1.300.000,00	0,00	0,00	0,00	
F	CO28	Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισαγάγουν προϊόντα νέα στην αγορά	Πλήθος	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	180,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
S							21,00	0,00	0,00	0,00	

F: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές επιτευχθείσες από τις πράξεις [πραγματική υλοποίηση], S: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές προς επίτευξη από επιλεγμένες πράξεις [προβλέψεις που υποβάλλονται από τους δικαιούχους]

Ειδικός Στόχος:	1β.1: Αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων σε δραστηριότητες Έρευνας και Καινοτομίας
------------------------	--

• **Πίνακας 1: Δείκτες Αποτελεσμάτων για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
1β.1	Επιχειρήσεις που καινοτομούν	Ποσοστό	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	42,10	2012	55,00	-	37,86	-	41,80	Τα στοιχεία για το 2016 είναι προκαταρκτικά. Η έρευνα διεξάγεται κάθε δύο χρόνια.

Επενδυτική Προτεραιότητα:	3α: Προαγωγή της Επιχειρηματικότητας
----------------------------------	---

• **Πίνακας 3Α: Κοινοί και Ειδικοί Δείκτες Εκροών για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

	Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
F	CO01	Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται	Πλήθος	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	636,00	90	0,00	0,00	0,00	
S							193	0,00	0,00	0,00	
F	CO02	Αριθμός Επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Πλήθος	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	636,00	90	0,00	0,00	0,00	
S							193	0,00	0,00	0,00	
F	CO06	Ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν σε δημόσια στήριξη επιχειρήσεων (επιχορηγήσεις)	Ευρώ	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	60.000.000,00	3.878.407	0,00	0,00	0,00	
S							15.998.330,00	0,00	0,00	0,00	
F	CO08	Νέες θέσεις απασχόλησης που δημιουργούνται στις επιχειρήσεις που στοχεύονται	Ισοδύναμα Πλήρους Απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	1.200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
S							347	0,00	0,00	0,00	
F	3.α.1	Αριθμός (νέων) συνεργαζόμενων επιχειρήσεων σε clusters	Πλήθος	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	30,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
S							0,00	0,00	0,00	0,00	

F: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές επιτευχθείσες από τις πράξεις [πραγματική υλοποίηση], S: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές προς επίτευξη από επιλεγμένες πράξεις [προβλέψεις που υποβάλλονται από τους δικαιούχους]

Ειδικός Στόχος:	3.α.1: Ενίσχυση της δυναμικής ανάπτυξης των ΜΜΕ σε εθνικό και διεθνές επίπεδο στους τομείς της μεταποίησης και των επαγγελματικών υπηρεσιών
------------------------	--

• **Πίνακας 1: Δείκτες Αποτελεσμάτων για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
3α.1	Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία στους τομείς της μεταποίησης και των επαγγελματικών υπηρεσιών	Ευρώ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	2.020.500.000	2013	2.410.000.000	2.227.900.000	2.106.400.000	2.011.000.000	1.942.400.000	Έχουν επικαιροποιηθεί οι τιμές των ετών 2015 και 2016, ενώ η τιμή του 2017 είναι προκαταρκτική.

Ειδικός Στόχος:	3.α.2: Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του κυπριακού τουριστικού προϊόντος
------------------------	---

• **Πίνακας 1: Δείκτες Αποτελεσμάτων για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
3.α.2	Κατά κεφαλή δαπάνη των περιηγητών στην Κύπρο	Ευρώ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	866,00	2013	1.000,00	722,62	741,68	794,2	828,90	

Ειδικός Στόχος:	3.α.3: Προώθηση της δημιουργίας και ανάπτυξης νέας επιχειρηματικής δραστηριότητας από ειδικές ομάδες πληθυσμού
------------------------	---

• **Πίνακας 1: Δείκτες Αποτελεσμάτων για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
3α.3	Νέες επιχειρήσεις που ιδρύονται	Πλήθος	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	3.020	2013	25.000	17.950	12.123	7.445	3.510	Η τιμή στόχος είναι σωρευτική τιμή για όλη την προγραμματική περίοδο.

Επενδυτική Προτεραιότητα:	4β: Προώθηση της Ενεργειακής Απόδοσης και της Χρήσης ΑΠΕ από Επιχειρήσεις
----------------------------------	--

• **Πίνακας 3Α: Κοινοί και Ειδικοί Δείκτες Εκροών για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

	Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
F	CO01	Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται	Πλήθος	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	325	38	0,00	0,00	0,00	
S							38	0,00	0,00	0,00	
F	CO02	Αριθμός Επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Πλήθος	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	120	38	0,00	0,00	0,00	
S							38	0,00	0,00	0,00	
F	CO03	Αριθμός Επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην των επιχορηγήσεων	Πλήθος	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	240	0,00	0,00	0,00	0,00	
S							0,00	0,00	0,00	0,00	
F	CO34	Εκτιμώμενη ετήσια μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου	Τόνοι ισοδύναμου CO2	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	200.000,00	2.058	0,00	0,00	0,00	
S							2.058	0,00	0,00	0,00	

F: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές επιτευχθείσες από τις πράξεις [πραγματική υλοποίηση], S: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές προς επίτευξη από επιλεγμένες πράξεις [προβλέψεις που υποβάλλονται από τους δικαιούχους]

Ειδικός Στόχος:	4β.1: Αύξηση της εξοικονόμησης ενέργειας από Επιχειρήσεις
------------------------	--

• **Πίνακας 1: Δείκτες Αποτελεσμάτων για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
4β.1	Εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας στον τομέα των επιχειρήσεων (τομέας υπηρεσιών και βιομηχανιών - εκτός ETS) *	Τόνοι Ισοδύναμου Πετρελαίου	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	4.338,00	2013	61.000,00	9.269,00	7.175,00	6.347,00	6.325,00	Η τιμή στόχος είναι σωρευτική για όλη την προγραμματική περίοδο.

3.2.2. Άξονας Προτεραιότητας 2: Προώθηση της Χρήσης των ΤΠΕ

Επενδυτική Προτεραιότητα: 2β: Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ και του η-εμπορίου και ενίσχυση της ζήτησης για ΤΠΕ

• **Πίνακας 3Α: Κοινοί και Ειδικοί Δείκτες Εκρών για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

	Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
F	C001	Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται	Πλήθος	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	330,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
S							0,00	0,00	0,00	0,00	
F	C002	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Πλήθος	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	330,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
S							0,00	0,00	0,00	0,00	

F: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές επιτευχθείσες από τις πράξεις [πραγματική υλοποίηση], S: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές προς επίτευξη από επιλεγμένες πράξεις [προβλέψεις που υποβάλλονται από τους δικαιούχους]

Ειδικός Στόχος: 2.β.1: Προώθηση της ψηφιακής επιχειρηματικότητας

• **Πίνακας 1: Δείκτες Αποτελεσμάτων για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
2β.1	Ποσοστό ΜΜΕ που πραγματοποιούν πωλήσεις διαδικτυακά	Ποσοστό	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	7,30	2013	11,00	11,41	12,37	10,29	10,00	

Επενδυτική Προτεραιότητα:	2γ: Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ για η-διακυβέρνηση, η-μάθηση, η -ένταξη, η-πολιτισμό και η- υγεία
----------------------------------	---

• **Πίνακας 3Α: Κοινοί και Ειδικοί Δείκτες Εκρών για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

	Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
F	2γ.1	Δημόσιοι Φορείς/Υπηρεσίες που ενισχύονται για την ανάπτυξη ψηφιακών εφαρμογών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης	Πλήθος	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	8	1	0	0	0	
S							3	0	0	0	

F: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές επιτευχθείσες από τις πράξεις [πραγματική υλοποίηση], S: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές προς επίτευξη από επιλεγμένες πράξεις [προβλέψεις που υποβάλλονται από τους δικαιούχους]

Ειδικός Στόχος:	2.γ.1:Αξιοποίηση των ΤΠΕ για βελτίωση των δημόσιων υπηρεσιών
------------------------	---

• **Πίνακας 1:Δείκτες Αποτελεσμάτων για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
2.γ.1	Ποσοστό πληθυσμού που κάνει χρήση υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης	Ποσοστό	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	30,00	2013	40,00	42,30	38,40	33,70	41,40	

3.2.3. Άξονας Προτεραιότητας 3Α: Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή και Διατήρηση του Περιβάλλοντος

Επενδυτική Προτεραιότητα:	5α: Προώθηση επενδύσεων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένων των οικοσυστημικών προσεγγίσεων
----------------------------------	--

- Πίνακας 3Α: Κοινοί και Ειδικοί Δείκτες Εκροών για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

	Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
F	5α.1	Αριθμός κυματοθραυστών για την προστασία των παράκτιων ζωνών	Πλήθος	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	20,00	17	0	0	0	
S							32	0	0	0	

F: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές επιτευχθείσες από τις πράξεις [πραγματική υλοποίηση], S: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές προς επίτευξη από επιλεγμένες πράξεις [προβλέψεις που υποβάλλονται από τους δικαιούχους]

Ειδικός Στόχος:	5α.1: Αντιμετώπιση των επιπτώσεων που συνεπάγεται η κλιματική αλλαγή με προτεραιότητα στη διάβρωση των ακτών
------------------------	---

- Πίνακας 1: Δείκτες Αποτελεσμάτων για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
5α.1	Ακτογραμμή της χώρας που προστατεύεται έναντι κινδύνων από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής	Τόνοι ισοδύναμου πετρελαίου	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	22,00	2013	25,00	24,56	23,03	22,00	22,00	

Επενδυτική Προτεραιότητα: 6γ: Διατήρηση, προστασία, προαγωγή και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς

• **Πίνακας 3Α: Κοινοί και Ειδικοί Δείκτες Εκρών για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

	Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
F	6γ.2	Υποδομές πολιτιστικού ενδιαφέροντος που υφίστανται βελτιωτικές παρεμβάσεις	Πλήθος	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	3	0	0	0	0	
S							3	0	0	0	
F	CO09	Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών	Επισκέψεις /έτος	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	300.000	0	0	0	0	
S							0	0	0	0	

F: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές επιτευχθείσες από τις πράξεις [πραγματική υλοποίηση], S: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές προς επίτευξη από επιλεγμένες πράξεις [προβλέψεις που υποβάλλονται από τους δικαιούχους]

Ειδικός Στόχος: 6γ.1: Βελτίωση της ελκυστικότητας περιοχών φυσικού ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος

• **Πίνακας 1: Δείκτες Αποτελεσμάτων για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
6γ.1	Έσοδα από επισκέψεις σε μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς που εμπίπτουν στον κατάλογο της UNESCO	Ευρώ/ έτος	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	811.000	2013	900.000	1.464.163	1.188.760	1.139.204	1.110.670	

Επενδυτική Προτεραιότητα:	6δ: Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους καθώς και της προαγωγής των υπηρεσιών των οικοσυστημάτων μεταξύ άλλων και μέσω του δικτύου NATURA 2000 και των πράσινων υποδομών
----------------------------------	--

• **Πίνακας 3Α: Κοινοί και Ειδικοί Δείκτες Εκροών για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

	Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
F	CO23	<i>Επιφάνεια οικοτόπων που ενισχύονται με στόχο να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης</i>	εκτάρια	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	25.000	0	0	0	0	
S							0	0	0	0	

F: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές επιτευχθείσες από τις πράξεις [πραγματική υλοποίηση], S: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές προς επίτευξη από επιλεγμένες πράξεις [προβλέψεις που υποβάλλονται από τους δικαιούχους]

Ειδικός Στόχος:	6δ.1: Βελτίωση της κατάστασης διατήρησης των ειδών και οικοτόπων στις περιοχές NATURA 2000
------------------------	---

• **Πίνακας 1: Δείκτες Αποτελεσμάτων για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
6δ.1	<i>Ποσοστό των περιοχών NATURA 2000 με ολοκληρωμένο πλαίσιο προστασίας σε ισχύ</i>	Ποσοστό	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	5	2013	65	12,9	12,9	12,9	11,5	

3.2.4. Άξονας Προτεραιότητας 4Α: Προστασία του Περιβάλλοντος και Αποδοτική Διαχείριση των Πόρων

Επενδυτική Προτεραιότητα:	6i: Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του κκτημένου της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος και για την αντιμετώπιση των αναγκών, που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις
----------------------------------	---

• Πίνακας 3Α: Κοινοί και Ειδικοί Δείκτες Εκροών για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής

	Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
F	6i.1	Πρόσθετη δυναμικότητα αξιοποίησης βιοαποικοδομήσιμων υλικών	Τόνοι / Έτος	Ταμείο Συνοχής	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	210.000,00	70.000	0,00	0,00	0,00	
S							70.000	0,00	0,00	0,00	
F	6i.2	Αριθμός Δήμων/Κοινοτήτων που ενισχύονται	Πλήθος	Ταμείο Συνοχής	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	50,00	110,00	0,00	0,00	0,00	
S							110,00	0,00	0,00	0,00	

F: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές επιτευχθείσες από τις πράξεις [πραγματική υλοποίηση], S: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές προς επίτευξη από επιλεγμένες πράξεις [προβλέψεις που υποβάλλονται από τους δικαιούχους]

Ειδικός Στόχος:	6i.1: Κάλυψη των απαιτήσεων της Οδηγίας 1999/31/ΕΚ αναφορικά με την εκτροπή από την ταφή βιοαποικοδομήσιμων υλικών
------------------------	---

• Πίνακας 1: Δείκτες Αποτελεσμάτων για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
6i.1	Ποσότητα βιοαποικοδομήσιμων υλικών που διατίθενται σε χώρους υγειονομικής ταφής	Τόνοι / Έτος	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	308.630	2011	95.000	-	223.750	222.440	220.000	Έχουν επικαιροποιηθεί οι τιμές για τα έτη 2014-2016, ενώ για το 2017 δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία.

Ειδικός Στόχος:	6i.2: Αύξηση του ποσοστού ανακύκλωσης και πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων
------------------------	--

• **Πίνακας 1:Δείκτες Αποτελεσμάτων για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
6i.2	Ποσοστό υλικών (χαρτί, πλαστικό, μέταλλο, γυαλί) προς ανακύκλωση	Ποσοστό	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	22,00	2011	50,00	-	28,4	28,2	28,6	Έχουν επικαιροποιηθεί οι τιμές για τα έτη 2014 και 2015. Οι τιμές για το 2016 είναι προκαταρκτικές ενώ για το 2017 δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία.

Επενδυτική Προτεραιότητα:	6ii: Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του κεκτημένου της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος και για την αντιμετώπιση των αναγκών που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις
----------------------------------	---

• **Πίνακας 3Α: Κοινοί και Ειδικοί Δείκτες Εκροών για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

	Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή- στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
F	CO19	Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από θελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	Ισοδύναμο πληθυσμού	Ταμείο Συνοχής	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	13.600,00	3.500	0,00	0,00	0,00	
S							10.000	0,00	0,00	0,00	
F	6ii.2	Αξιοποίηση των επεξεργασμένων λυμάτων	Ποσοστό	Ταμείο Συνοχής	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
S							0,00	0,00	0,00	0,00	

F: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές επιτευχθείσες από τις πράξεις [πραγματική υλοποίηση], S: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές προς επίτευξη από επιλεγμένες πράξεις [προβλέψεις που υποβάλλονται από τους δικαιούχους]

Ειδικός Στόχος: 6ii.1: Βελτίωση της επεξεργασίας αστικών λυμάτων στο πλαίσιο συμμόρφωσης με την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ

• **Πίνακας 1: Δείκτες Αποτελεσμάτων για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
6ii.1	Κάλυψη των οικισμών με πληθυσμό ισοδύναμο ή άνω των 2.000 κατοίκων με την εγκατάσταση αποχετευτικών δικτύων και σταθμών επεξεργασίας λυμάτων	Ποσοστό Πληθυσμού	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	73,00	2012	100,00	-		-	74,18	Η έρευνα είναι διετής. Δεν έχουν δημοσιοποιηθεί ακόμα τα στοιχεία του 2016.

Ειδικός Στόχος: 6ii.2: Ενίσχυση υδατικού ισοζυγίου μέσω της αξιοποίησης μη συμβατικών πηγών νερού

• **Πίνακας 1: Δείκτες Αποτελεσμάτων για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
6ii.2	Ποσότητα ανακυκλωμένου νερού που εντάσσεται στο υδατικό ισοζύγιο	Κυβικά μέτρα ανά έτος (εκ.)	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	15,70	2012	34,00	20,20	19,54	18,21	18,10	Τα στοιχεία του 2017 είναι προκαταρκτικά.

3.2.5. Άξονας Προτεραιότητας 5: Προώθηση Βιώσιμων Μεταφορών και Μείωση Εκπομπών Διοξειδίου του Άνθρακα

Επενδυτική Προτεραιότητα:	4iii: Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμης ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημοσίων κτιρίων και του τομέα της στέγασης
----------------------------------	---

• Πίνακας 3Α: Κοινοί και Ειδικοί Δείκτες Εκρών για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής

	Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
F	CO31	Αριθμός νοικοκυριών με καλύτερη κατηγορία ενεργειακής απόδοσης	Νοικοκυριά	Ταμείο Συνοχής	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	2.100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
S							0,00	0,00	0,00	0,00	
F	CO32	Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας από δημόσια κτίρια	KWh/έτος	Ταμείο Συνοχής	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	3.000.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
S							0,00	0,00	0,00	0,00	
F	CO34	Εκτιμώμενη ετήσια μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου	Τόνοι ισοδύναμου CO2	Ταμείο Συνοχής	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	200.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
S							0,00	0,00	0,00	0,00	

F: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές επιτευχθείσες από τις πράξεις [πραγματική υλοποίηση], S: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές προς επίτευξη από επιλεγμένες πράξεις [προβλέψεις που υποβάλλονται από τους δικαιούχους]

Ειδικός Στόχος:	4iii1: Αύξηση της εξοικονόμησης ενέργειας σε δημόσια κτίρια
------------------------	--

• Πίνακας 1: Δείκτες Αποτελεσμάτων για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
4iii1	Εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας στο δημόσιο τομέα	toe (tones of oil equivalent)	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	777,00	2013	21.000,00	1.478,00	1.368,00	1.377,00	1.147,00	Η τιμή στόχος είναι σωρευτική για όλη την προγραμματική περίοδο. Έχουν επικαιροποιηθεί οι τιμές των ετών 2015 και 2016.

Ειδικός Στόχος: **4iii2:** Αύξηση της εξοικονόμησης ενέργειας σε κατοικίες

• **Πίνακας 1: Δείκτες Αποτελεσμάτων για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2105	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
4iii2	Εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας στον οικιακό τομέα	toe (tones of oil equivalent)	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	11.089,00	2013	72.000,00	25.501,00	21.729,00	19.403,00	16.871,00	Η τιμή στόχος είναι σωρευτική για όλη την προγραμματική περίοδο. Έχουν επικαιροποιηθεί οι τιμές των ετών 2015 και 2016.

Επενδυτική Προτεραιότητα: **4v:** Προαγωγή στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλους τους τύπους περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων

• **Πίνακας 3Α: Κοινοί και Ειδικοί Δείκτες Εκρών για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

	Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
F	4v.1	Μήκος δικτύου ποδηλατοδιαδρομής που κατασκευάζεται	Χλμ.	Ταμείο Συνοχής	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	21,50	4	0,00	0,00	0,00	
S							7,6	0,00	0,00	0,00	
F	4v.2	Μήκος λεωφορειολωρίδων που κατασκευάζονται	Χλμ.	Ταμείο Συνοχής	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	4,5	0,00	0,00	0,00	0,00	
S							5,10	0,00	0,00	0,00	
F	4v.3	Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται για βελτίωση της αστικής κινητικότητας	Τετρ. μέτρα	Ταμείο Συνοχής	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	90.000	39.000	0,00	0,00	0,00	
S							96.500	0,00	0,00	0,00	
F	CO34	Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	Τόνοι ισοδύναμου CO2	Ταμείο Συνοχής	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	4.500	-	0,00	0,00	0,00	
S							-	0,00	0,00	0,00	

F: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές επιτευχθείσες από τις πράξεις [πραγματική υλοποίηση], S: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές προς επίτευξη από επιλεγμένες πράξεις [προβλέψεις που υποβάλλονται από τους δικαιούχους]

Ειδικός Στόχος: 4v.1: Βελτίωση της κινητικότητας κυρίως στην αστική περιοχή Λευκωσίας

• Πίνακας 1: Δείκτες Αποτελεσμάτων για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
4v.1	Ποσοστό διακινήσεων με δημόσιες μεταφορές	Ποσοστό	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	3,5	2012	8	-	5,0	-	3,5	Η έρευνα διεξάγεται κάθε δύο χρόνια.

Επενδυτική Προτεραιότητα: 7i: Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών, επενδύοντας στο Διευρωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ)

• Πίνακας 3Α: Κοινοί και Ειδικοί Δείκτες Εκρών για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής

	Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
F	CO14a	Συνολικό Μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων δρόμων, εκ των οποίων ΔΕΔ-Μ	χλμ	Ταμείο Συνοχής	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	3,60	0,00	0,00	0,00	0,00	
S							3,70	0,00	0,00	0,00	
F	7.i.1	Επέκταση του κρηπιδώματος λιμενικών υποδομών	μέτρα	Ταμείο Συνοχής	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	500,00	500,00	0,00	0,00	0,00	
S							500,00	500,00	0,00	0,00	

F: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές επιτευχθείσες από τις πράξεις [πραγματική υλοποίηση], S: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές προς επίτευξη από επιλεγμένες πράξεις [προβλέψεις που υποβάλλονται από τους δικαιούχους]

Ειδικός Στόχος: 7i.1: Αύξηση της δυναμικότητας διακίνησης εμπορευμάτων από και προς το λιμένα Λεμεσού

• Πίνακας 1: Δείκτες Αποτελεσμάτων για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
7i.1	Διακίνηση εμπορευμάτων από τον λιμένα της Λεμεσού	TEUs	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	307.396	2012	1.000.000	388.758	370.030	317.170	307.660	

3.2.6. Άξονας Προτεραιότητας 6: Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη

Επενδυτική Προτεραιότητα:	3α: Προαγωγή της Επιχειρηματικότητας ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής αξιοποίησης νέων ιδεών και ενίσχυσης της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων και μέσω θερμοκοιτίδων επιχειρήσεων
----------------------------------	--

• **Πίνακας 3Α: Κοινοί και Ειδικοί Δείκτες Εκρών για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

	Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
F	CO01	Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται	Πλήθος	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	80,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
S							30,00	0,00	0,00	0,00	
F	CO04	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη	Πλήθος	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	80,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
S							30,00	0,00	0,00	0,00	
F	CO08	Θέσεις απασχόλησης στις επιχειρήσεις που ενισχύονται	Ισοδύναμα ανθρωποέτη	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	120,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
S							45,00	0,00	0,00	0,00	

F: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές επιτευχθείσες από τις πράξεις [πραγματική υλοποίηση], S: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές προς επίτευξη από επιλεγμένες πράξεις [προβλέψεις που υποβάλλονται από τους δικαιούχους]

Ειδικός Στόχος:	3α.1: Ενίσχυση της επιχειρηματικής δραστηριότητας στις αστικές περιοχές παρέμβασης
------------------------	---

• **Πίνακας 1: Δείκτες Αποτελεσμάτων για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
3α.4	Νέες επιχειρήσεις που δημιουργούνται στις αστικές περιοχές	Πλήθος	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	9.612	2014	0,00	10.747	-	9.612	9.612	Τα στοιχεία για το 2017 είναι προκαταρκτικά

Επενδυτική Προτεραιότητα:	4ε: Προαγωγή στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλους τους τύπους περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων
----------------------------------	---

• **Πίνακας 3Α: Κοινοί και Ειδικοί Δείκτες Εκρών για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

	Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
F	4ε.1	Μήκος δικτύου ποδηλατοδιαδρομής που κατασκευάζεται	Χλμ.	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	3,5	0,00	0,00	0,00	0,00	
S							0,00	0,00	0,00	0,00	
F	4ε.3	Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται για βελτίωση της αστικής κινητικότητας	Τετ. Μέτρα	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	26.000,00	11.904,00	0,00	0,00	0,00	
S							15.745,00	0,00	0,00	0,00	

F: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές επιτευχθείσες από τις πράξεις [πραγματική υλοποίηση], S: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές προς επίτευξη από επιλεγμένες πράξεις [προβλέψεις που υποβάλλονται από τους δικαιούχους]

Ειδικός Στόχος:	4ε.1: Βελτίωση της μετακίνησης στις αστικές περιοχές
------------------------	---

• **Πίνακας 1: Δείκτες Αποτελεσμάτων για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
4ε.1	Χρήση ιδιωτικών οχημάτων στις αστικές περιοχές	Ποσοστό μετακινήσεων με ιδιωτικό όχημα	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	78	2015	85					Εκκρεμεί έρευνα πεδίου για μέτρηση του δείκτη

Επενδυτική Προτεραιότητα: 6γ: Διατήρηση, προστασία, προαγωγή και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς

• **Πίνακας 3Α: Κοινοί και Ειδικοί Δείκτες Εκρών για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

	Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
F	6γ.2	Υποδομές πολιτιστικού ενδιαφέροντος που υφίστανται βελτιωτικές παρεμβάσεις	Πλήθος	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	6	3	0	0	0	
S							3	0	0	0	
F	CO39	Δημόσια ή εμπορικά κτίρια που κτίζονται ή ανακαινίζονται σε αστικές περιοχές	Τετρ. μέτρα	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	3.000	0,00	0,00	0,00	0,00	
S							0,00	0,00	0,00	0,00	

F: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές επιτευχθείσες από τις πράξεις [πραγματική υλοποίηση], S: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές προς επίτευξη από επιλεγμένες πράξεις [προβλέψεις που υποβάλλονται από τους δικαιούχους]

Ειδικός Στόχος: 6.γ.1: Βελτίωση της ελκυστικότητας περιοχών πολιτιστικού ενδιαφέροντος

• **Πίνακας 1: Δείκτες Αποτελεσμάτων για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
6γ.3	Επισκέψεις σε αρχαιολογικούς χώρους, μνημεία και μουσεία σε αστικές περιοχές	Αριθμός επισκεπτών / έτος	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	124.415	2015	133.000	144.230	129.966	124.415	123.925	

Επενδυτική Προτεραιότητα:	6ε: Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, για την ανάπλαση των πόλεων, αναζωογόνηση και απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων
----------------------------------	--

• **Πίνακας 3Α: Κοινοί και Ειδικοί Δείκτες Εκρών για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

	Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
F	CO38	Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές	Τετρ. Μέτρα	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	32.000,00	25.450	0,00	0,00	0,00	
S							32.450	0,00	0,00	0,00	

F: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές επιτευχθείσες από τις πράξεις [πραγματική υλοποίηση], S: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές προς επίτευξη από επιλεγμένες πράξεις [προβλέψεις που υποβάλλονται από τους δικαιούχους]

Ειδικός Στόχος:	6.ε.1: Αναζωογόνηση υποβαθμισμένων αστικών περιοχών
------------------------	--

• **Πίνακας 1: Δείκτες Αποτελεσμάτων για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
6ε.2	Ποσοστό αστικών περιοχών που αναβαθμίζονται	Ποσοστό	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	36,00	2015	50,00	41	36	36	-	

Επενδυτική Προτεραιότητα:	9β: Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και οποιωνδήποτε διακρίσεων μέσω της παροχής στήριξης για φυσική, οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση κοινοτήτων εντός αστικών περιοχών και περιοχών υπαίθρου
----------------------------------	--

• **Πίνακας 3Α: Κοινοί και Ειδικοί Δείκτες Εκρών για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

	Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
F	CO37	Πληθυσμός που ζει σε περιοχές με στρατηγικές ολοκληρωμένης αστικής ανάπτυξης	Φυσικά πρόσωπα	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	40.000	0,00	0,00	0,00	0,00	
S							0,00	0,00	0,00	0,00	

F: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές επιτευχθείσες από τις πράξεις [πραγματική υλοποίηση], S: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές προς επίτευξη από επιλεγμένες πράξεις [προβλέψεις που υποβάλλονται από τους δικαιούχους]

Ειδικός Στόχος:	9.β.1:Βελτίωση παροχής κοινωνικών υπηρεσιών σε υποβαθμισμένες αστικές περιοχές
------------------------	---

• **Πίνακας 1:Δείκτες Αποτελεσμάτων για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής**

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
9β.2	Δυνατότητα εξυπηρέτησης των κοινωνικών υποδομών στις αστικές περιοχές	άτομα/ημέρα	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	235	2015	600	372	-	235	-	Η έρευνα διεξάγεται κάθε δύο χρόνια.

3.2.7. Άξονας Προτεραιότητας 7Α: Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής – ΕΤΠΑ

	Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
F	7Α.1	Προγράμματα επιμόρφωσης στελεχών Διαχειριστικής Αρχής και Ενδιάμεσων Φορέων	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	-	0	0,00	0,00	0,00	
S							3	0,00	0,00	0,00	
F	7Α.2	Μελέτες, εμπειρογνωμοσύνες, αξιολογήσεις	Πλήθος	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	-	1	0,00	0,00	0,00	
S							3	0,00	0,00	0,00	
F	7Α.3	Προσωπικό το οποίο απασχολείται σε φορείς διαχείρισης των Ταμείων (ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης) του οποίου το μισθολογικό κόστος καλύπτεται από πόρους της Τεχνικής Βοήθειας	Πλήθος	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	-	29,3	0,00	0,00	0,00	
S							29,3	0,00	0,00	0,00	

F: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές επιτευχθείσες από τις πράξεις [πραγματική υλοποίηση], S: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές προς επίτευξη από επιλεγμένες πράξεις [προβλέψεις που υποβάλλονται από τους δικαιούχους]

Ειδικός Στόχος:	7Α.1:Ενίσχυση της στελέχωσης, διοικητικής οργάνωσης και λειτουργίας των φορέων και των υποστηρικτικών δομών που εμπλέκονται στη διαχείριση, καθώς και υποστήριξη των συστημάτων και των διαδικασιών διαχείρισης και συντονισμού του συνόλου των παρεμβάσεων του ΕΤΠΑ
------------------------	---

• Πίνακας 1:Δείκτες Αποτελεσμάτων για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
7Α.1	Ποσοστό πληροφόρησης σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης από τα ΕΠ που παρέχεται ηλεκτρονικά	Ποσοστό	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	100,00	2013	100,00	100,00	100,00	100,00	50,00	
7Α.2	Ποσοστό προσωπικού εμπλεκόμενου στη διαχείριση των ΕΠ που έχει εκπαιδευτεί στο πλαίσιο της Τεχνικής Βοήθειας	Ποσοστό	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	100,00	2013	100,00	100,00	50,0	0,00	0,00	

3.2.8. Άξονας Προτεραιότητας 7B: Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής – Ταμείο Συνοχής

	Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
F	7B.1	Προγράμματα επιμόρφωσης στελεχών Διαχειριστικής Αρχής και Ενδιάμεσων Φορέων	Αριθμός	Τ.Σ.	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	-	4	0,00	0,00	0,00	
S							15	0,00	0,00	0,00	
F	7B.2	Μελέτες, εμπειρογνωμοσύνες, αξιολογήσεις	Πλήθος	Τ.Σ.	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	-	1	0,00	0,00	0,00	
S							16	0,00	0,00	0,00	
F	7B.3	Προσωπικό το οποίο απασχολείται σε φορείς διαχείρισης των Ταμείων (ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης) του οποίου το μισθολογικό κόστος καλύπτεται από τους πόρους της Τεχνικής Βοήθειας	Πλήθος	Τ.Σ.	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	-	55	0,00	0,00	0,00	
S							68	0,00	0,00	0,00	

F: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές επιτευχθείσες από τις πράξεις [πραγματική υλοποίηση], S: Συγκεντρωτική τιμή — εκροές προς επίτευξη από επιλεγμένες πράξεις [προβλέψεις που υποβάλλονται από τους δικαιούχους]

Ειδικός Στόχος:	7B.1:Ενίσχυση της στελέχωσης, διοικητικής οργάνωσης και λειτουργίας των φορέων και των υποστηρικτικών δομών που εμπλέκονται στη διαχείριση, καθώς και υποστήριξη των συστημάτων και των διαδικασιών διαχείρισης και συντονισμού του συνόλου των παρεμβάσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Απασχόληση, Ανθρώπινοι Πόροι και Κοινωνική Συνοχή"
------------------------	---

• Πίνακας 1:Δείκτες Αποτελεσμάτων για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	2017	2016	2015	2014	Παρατηρήσεις (εφόσον απαιτείται)
7B.1	Ποσοστό πληροφόρησης σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης από τα ΕΠ που παρέχεται ηλεκτρονικά	Ποσοστό	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	100,00	2013	100,00	100,00	100,00	100,00	50,00	
7B.2	Ποσοστό προσωπικού εμπλεκόμενου στη διαχείριση των ΕΠ που έχει εκπαιδευτεί στο πλαίσιο της Τεχνικής Βοήθειας	Ποσοστό	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	100,00	2013	100,00	100,00	50,0	0,00	0,00	

3.2.9. Συνολική Εκτίμηση Αριθμού Ενισχυόμενων Επιχειρήσεων από το ΕΠ

Πίνακας 38:Αριθμός υποστηριζόμενων επιχειρήσεων από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα μετά την αφαίρεση των πολλαπλών μορφών στήριξης που παρέχεται στις ίδιες επιχειρήσεις

Ονομασία δείκτη	Αριθμός υποστηριζόμενων επιχειρήσεων από το ΕΠ μετά την αφαίρεση των πολλαπλών μορφών στήριξης
CO01: Αριθμός υποστηριζόμενων επιχειρήσεων	128
CO02: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	128

3.3. Ορόσημα και στόχοι που ορίζονται στο πλαίσιο επιδόσεων και υποβάλλονται στις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης από το 2017 και εξής

Πίνακας 5: Πληροφορίες σχετικά με τα ορόσημα και τους στόχους που ορίζονται στο πλαίσιο επιδόσεων

Α.Π.	Δείκτης ή κύριο στάδιο υλοποίησης	Κωδ.	Δείκτης ή Κύριο Στάδιο Υλοποίησης	Μονάδα Μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία Περιφέρειας	Ορόσημο 2018	Τελικός Στόχος 2023	Επιτευχθείσα Τιμή 2017
1	Εκρών	CO01	Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο Ανεπτυγμένη	200	636	90
1	Εκρών	CO27	Ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν σε δημόσια στήριξη στον τομέα της καινοτομίας ή της έρευνας και ανάπτυξης	Ευρώ	ΕΤΠΑ	Περισσότερο Ανεπτυγμένη Περιφέρεια	5.500.000	11.500.000	0
1	Χρηματοοικονομικός	ΧΔ1	Πιστοποιημένη Δημόσια Δαπάνη στο σύνολο του Άξονα Προτεραιότητας	Ευρώ	ΕΤΠΑ	Περισσότερο Ανεπτυγμένη Περιφέρεια	58.500.000	170.588.236	26.787.658
2	Εκρών	2γ.1	Δημόσιοι Φορείς/Υπηρεσίες που ενισχύονται για την ανάπτυξη ψηφιακών εφαρμογών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης	Πλήθος	ΕΤΠΑ	Περισσότερο Ανεπτυγμένη Περιφέρεια	2	8	1
2	Χρηματοοικονομικός	ΧΔ2	Πιστοποιημένη Δημόσια Δαπάνη στο σύνολο του Άξονα Προτεραιότητας	Ευρώ	ΕΤΠΑ	Περισσότερο Ανεπτυγμένη Περιφέρεια	14.000.000	64.117.648	4.626.899
3Α	Εκρών	5α.1	Αριθμός κυματοθραυστών για την προστασία παράκτιων ζωνών	Πλήθος	ΕΤΠΑ	Περισσότερο Ανεπτυγμένη Περιφέρεια	8	20	17
3Α	Εκρών	6γ.2	Υποδομές πολιτιστικού ενδιαφέροντος που υφίστανται βελτιωτικές παρεμβάσεις	Πλήθος	ΕΤΠΑ	Περισσότερο Ανεπτυγμένη Περιφέρεια	2	3	0
3Α	Χρηματοοικονομικός	ΧΔ3	Πιστοποιημένη Δημόσια Δαπάνη στο σύνολο του Άξονα Προτεραιότητας	Ευρώ	ΕΤΠΑ	Περισσότερο Ανεπτυγμένη Περιφέρεια	25.000.000	30.352.403	9.914.206
4Α	Εκρών	6ι.1	Πρόσθετη δυναμικότητα αξιοποίησης βιοαποικοδομήσιμων υλικών	Τόνοι / έτος	Τ.Σ.	Δ.Ε.	0	210.000	70.000
4Α	Βασικό στάδιο υλοποίησης	6ι1-2	Αριθμός ενταγμένων έργων	Πλήθος	Τ.Σ.	Δ.Ε.	2	4	2
4Α	Εκρών	CO19	Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	Ισοδύναμο πληθυσμού	Τ.Σ.	Δ.Ε.	1.400	13.600	3.500
4Α	Χρηματοοικονομικός	ΧΔ4Α	Πιστοποιημένη Δημόσια Δαπάνη στο σύνολο του Άξονα Προτεραιότητας	Ευρώ	Τ.Σ.	Δ.Ε.	37.500.000	163.914.498	24.435.630
5	Εκρών	CO31	Αριθμός νοικοκυριών με καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης	Νοικοκυριά	Τ.Σ.	Δ.Ε.	700	2.100	0
5	Εκρών	4ν.1	Μήκος δικτύου ποδηλατοδιαδρομής που κατασκευάζεται	Χλμ	Τ.Σ.	Δ.Ε.	6	21,5	4

Α.Π.	Δείκτης ή κύριο στάδιο υλοποίησης	Κωδ.	Δείκτης ή Κύριο Στάδιο Υλοποίησης	Μονάδα Μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία Περιφέρειας	Ορόσημο 2018	Τελικός Στόχος 2023	Επιτευχθείσα Τιμή 2017
5	Εκρών	4v.3	Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται για βελτίωση της αστικής κινητικότητας	Τετραγωνικά μέτρα	Τ.Σ.	Δ.Ε.	25.000	90.000	39.000
5	Εκρών	7.i.1	Επέκταση του κρηπιδώματος λιμενικών υποδομών	μέτρα	Τ.Σ.	Δ.Ε.	150	500	500
5	Χρηματοοικονομικός	ΧΔ5	Πιστοποιημένη Δημόσια Δαπάνη στο σύνολο του Άξονα Προτεραιότητας	Ευρώ	Τ.Σ.	Δ.Ε.	41.500.000	164.705.883	21.234.391
6	Εκρών	4ε.3	Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται για βελτίωση της αστικής κινητικότητας	Τετραγωνικά μέτρα	ΕΤΠΑ	Περισσότερο Ανεπτυγμένη Περιφέρεια	15.000	26.000	11.904
6	Εκρών	6γ.2	Υποδομές πολιτιστικού ενδιαφέροντος που υφίστανται βελτιωτικές παρεμβάσεις	Πλήθος	ΕΤΠΑ	Περισσότερο Ανεπτυγμένη Περιφέρεια	3	6	3
6	Εκρών	CO38	Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές	Τετραγωνικά μέτρα	ΕΤΠΑ	Περισσότερο Ανεπτυγμένη Περιφέρεια	12.000	32.000	25.450
6	Χρηματοοικονομικός	ΧΔ6	Πιστοποιημένη Δημόσια Δαπάνη στο σύνολο του Άξονα Προτεραιότητας	Ευρώ	ΕΤΠΑ	Περισσότερο Ανεπτυγμένη Περιφέρεια	64.000.000	80.294.118	32.866.168

3.4. Δημοσιονομικά δεδομένα

Πίνακας 6: Δημοσιονομικά δεδομένα σε επίπεδο Άξονα Προτεραιότητας και Προγράμματος

Άξονας Προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία Περιφέρειας	Βάση για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης	Συνολική χρηματοδότηση	Ποσοστό συγχρηματοδότησης	Συνολικό επιλέξιμο κόστος των πράξεων που επελέγησαν για να λάβουν στήριξη	Ποσοστό της συνολικής ενίσχυσης που καλύπτεται με τις επιλεγείσες πράξεις	Δημόσιο επιλέξιμο κόστος των πράξεων που επελέγησαν για να λάβουν στήριξη	Συνολικές Επιλέξιμες δαπάνες που δήλωσαν οι Δικαιούχοι στη Διαχειριστική Αρχή	Ποσοστό της συνολικής ενίσχυσης που καλύπτεται από τις επιλέξιμες δαπάνες όπως δηλώθηκαν από τους Δικαιούχους	Αριθμός επιλεγμένων έργων
1	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	Επιλέξιμο Δημόσιο Κόστος	170.588.236,00	85,00%	66.081.691,90	38,74%	66.081.691,90	28.705.199,00	16,83%	282
2	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	Επιλέξιμο Δημόσιο Κόστος	64.117.648,00	85,00%	20.623.623,00	32,17%	20.623.623,00	4.626.898,87	7,22%	3
3Α	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	Επιλέξιμο Δημόσιο Κόστος	30.352.403,00	85,00%	30.468.402,27	100,38%	30.468.402,27	12.298.290,52	40,52%	9
4Α	Τ.Σ.		Επιλέξιμο Δημόσιο Κόστος	163.914.498,00	85,00%	40.909.005,66	24,96%	40.909.005,66	24.515.800,51	14,96%	5
5	Τ.Σ.		Επιλέξιμο Δημόσιο Κόστος	164.705.883,00	85,00%	61.868.014,26	37,56%	61.868.014,26	28.541.292,00	17,33%	4
6	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	Επιλέξιμο Δημόσιο Κόστος	80.294.118,00	85,00%	59.249.410,40	73,79%	59.249.410,40	33.003.565,39	41,10%	8
7Α	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	Επιλέξιμο Δημόσιο Κόστος	7.469.433,00	85,00%	10.731.771,84	143,68%	10.731.771,83	2.048.619,76	27,43%	4
7Β	Τ.Σ.		Επιλέξιμο Δημόσιο Κόστος	18.284.356,00	85,00%	28.616.282,40	156,51%	28.616.282,40	3.815.090,86	20,87%	5
Σύνολο	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες		352.821.838,00	85,00%	187.154.899,40	53,05%	187.154.899,40	80.682.573,54	22,87%	306
Σύνολο	Τ.Σ.			346.904.737,00	85,00%	131.393.302,32	37,88%	131.393.302,32	56.872.183,37	16,39%	14
Γενικό Σύνολο				699.726.575,00	85,00%	318.548.201,72	45,52%	318.548.201,72	137.554.756,91	19,66%	320

Πίνακας 7: Κατανομή των συγκεντρωτικών δημοσιονομικών δεδομένων ανά κατηγορία παρέμβασης

Α,Π	Χαρακτηριστικά Δαπανών		Διαστάσεις Κατηγοριοποίησης								Δημοσιονομικά Στοιχεία			
	Ταμείο	Κατηγορία Περιφέρειας	Τομέας Παρέμβασης	Μορφή Χρηματοδότησης	Εδαφική διάσταση	Μηχανισμός υλοποίησης της εδαφικής διάστασης	Διάσταση θεματικού στόχου	Δευτερεύων θεματικός στόχος ΕΚΤ	Οικονομική διάσταση	Διάσταση της γεωγραφικής περιοχής	Συνολικό δημόσιο επιλέξιμο κόστος των πράξεων που επελέγησαν για να λάβουν στήριξη	Δημόσιο επιλέξιμο κόστος των πράξεων που επελέγησαν για να λάβουν στήριξη	Συνολικές επιλέξιμες δαπάνες που δήλωσαν οι δικαιούχοι στη Διαχειριστική Αρχή	Αριθμός επιλεγμένων πράξεων
1	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	001	01	07	07	03		07	CY	17.247.419,97	17.247.419,97	4.636.564,31	171
1	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	001	01	07	07	03		24	CY	7.668.586,36	7.668.586,36	828.774,24	48
1	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	056	01	07	07	01		01	CY	24.718,02	24.718,02	3.393,60	2
1	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	056	01	07	07	01		03	CY	56.811,30	56.811,30	12.253,50	1
1	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	056	01	07	07	01		06	CY	92.848,51	92.848,51	37.139,40	1
1	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	056	01	07	07	01		07	CY	401.434,94	401.434,94	143.355,80	5
1	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	056	01	07	07	01		10	CY	75.814,40	75.814,40	30.240,00	1
1	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	056	01	07	07	01		13	CY	1.340.314,40	1.340.314,40	247.740,06	16
1	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	056	01	07	07	01		15	CY	50.261,37	50.261,37	5.989,44	2
1	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	056	01	07	07	01		16	CY	15.939,91	15.939,91	0,00	1
1	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	056	01	07	07	01		20	CY	484.234,51	484.234,51	193.693,40	2
1	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	056	01	07	07	01		22	CY	14.457,60	14.457,60	5.700,00	1
1	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	056	01	07	07	01		23	CY	18.425,30	18.425,30	0,00	1
1	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	056	01	07	07	01		24	CY	303.369,17	303.369,17	80.911,20	7
1	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	056	01	07	07	04		20	CY	11.726,00	11.726,00	11.726,00	1
1	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	058	01	07	07	01		08	CY	35.043.686,80	35.043.686,80	20.182.676,27	1
1	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	068	01	07	07	04		13	CY	107.938,00	107.938,00	28.538,00	2
1	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	068	01	07	07	04		14	CY	73.585,50	73.585,50	65.610,00	2
1	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	068	01	07	07	04		15	CY	2.426.371,18	2.426.371,18	1.469.754,52	21
1	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	068	01	07	07	04		17	CY	210.554,25	210.554,25	235.960,12	4

Α,Π	Χαρακτηριστικά Δαπανών		Διαστάσεις Κατηγοριοποίησης								Δημοσιονομικά Στοιχεία			
	Ταμείο	Κατηγορία Περιφέρειας	Τομέας Παρέμβασης	Μορφή Χρηματοδότησης	Εδαφική διάσταση	Μηχανισμός υλοποίησης της εδαφικής διάστασης	Διάσταση θεματικού στόχου	Δευτερέων θεματικός στόχος ΕΚΤ	Οικονομική διάσταση	Διάσταση της γεωγραφικής περιοχής	Συνολικό δημόσιο επιλέξιμο κόστος των πράξεων που επελέγησαν για να λάβουν στήριξη	Δημόσιο επιλέξιμο κόστος των πράξεων που επελέγησαν για να λάβουν στήριξη	Συνολικές επιλέξιμες δαπάνες που δήλωσαν οι δικαιούχοι στη Διαχειριστική Αρχή	Αριθμός επιλεγμένων πράξεων
1	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	068	01	07	07	04		19	CY	19.923,50	19.923,50	19.158,50	1
1	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	068	01	07	07	04		24	CY	393.270,91	393.270,91	466.020,64	8
2	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	078	01	07	07	02		18	CY	20.623.623,00	20.623.623,00	4.626.898,87	3
3	Τ.Σ.		087	01	07	07	05		24	CY	0,00	0,00	0,00	0
3Α	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	087	01	07	07	05		22	CY	16.511.654,40	16.511.654,40	9.010.333,65	6
3Α	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	094	01	07	07	06		08	CY	13.956.747,87	13.956.747,87	3.287.956,87	3
4Α	Τ.Σ.		017	01	07	07	06		08	CY	2.073.518,35	2.073.518,35	1.469.597,09	1
4Α	Τ.Σ.		018	01	07	07	06		08	CY	23.952.806,17	23.952.806,17	20.273.672,53	1
4Α	Τ.Σ.		021	01	07	07	06		22	CY	441.662,34	441.662,34	0,00	1
4Α	Τ.Σ.		022	01	07	07	06		11	CY	14.441.018,80	14.441.018,80	2.772.530,89	11
4Β	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	094	01	07	07	06		24	CY	0,00	0,00	0,00	0
5	Τ.Σ.		033	01	07	07	07		08	CY	30.840.853,41	30.840.853,41	7.726.597,85	2
5	Τ.Σ.		039	01	01	07	07		08	CY	6.109.887,56	6.109.887,56	6.509.782,13	1
5	Τ.Σ.		043	01	07	07	07		08	CY	24.917.273,29	24.917.273,29	14.304.912,02	2
6	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	001	01	01	02	03		08	CY	2.593.478,00	2.593.478,00	1.416.712,10	1
6	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	043	01	07	02	07		08	CY	8.692.992,00	8.692.992,00	6.636.549,22	1
6	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	094	01	07	02	06		08	CY	47.962.940,40	47.962.940,40	24.950.304,07	6
7Α	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	121	01	07	07			24	CY	10.574.380,87	10.574.380,87	2.033.100,75	4
7Α	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	122	01	07	07			24	CY	42.000,00	42.000,00	0,00	1
7Α	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	123	01	07	07			24	CY	115.390,96	115.390,96	15.519,01	3
7Β	Τ.Σ.		121	01	07	07			24	CY	25.816.581,23	25.816.581,23	3.494.776,77	5
7Β	Τ.Σ.		122	01	07	07			24	CY	800.076,29	800.076,29	91.536,81	1
7Β	Τ.Σ.		123	01	07	07			24	CY	1.999.624,88	1.999.624,88	228.777,28	1

Πίνακας 8: Η χρήση διασταυρούμενης χρηματοδότησης

Χρήση διασταυρούμενης χρηματοδότησης	Άξονας Προτεραιότητας	Ποσό της στήριξης της ΕΕ που προβλέπεται να χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο της διασταυρούμενης χρηματοδότησης βάσει επιλεγμένων πράξεων (23) (σε ευρώ)	Μερίδιο της συνολικής χρηματοδότησης της ΕΕ για τον άξονα προτεραιότητας (%) (3/συνολική χρηματοδότηση του άξονα προτεραιότητας * 100)	Επιλέξιμη δαπάνη που χρησιμοποιείται στο πλαίσιο της διασταυρούμενης χρηματοδότησης που δηλώνεται από τον δικαιούχο στη διαχειριστική αρχή (σε ευρώ)	Μερίδιο της συνολικής χρηματοδότησης του άξονα προτεραιότητας (%) (5/συνολική χρηματοδότηση του άξονα προτεραιότητας * 100)
Διασταυρούμενη χρηματοδότηση: επιλέξιμο κόστος προς στήριξη στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ, που λαμβάνει ωστόσο στήριξη από το ΕΚΤ (24)	0	0	0	0	0
Διασταυρούμενη χρηματοδότηση: επιλέξιμο κόστος προς στήριξη στο πλαίσιο του ΕΚΤ, που λαμβάνει ωστόσο στήριξη από το ΕΤΠΑ (24)	0	0	0	0	0

Δεν εφαρμόζεται στην παρούσα Φάση του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Πίνακας 9: Κόστος πράξεων που υλοποιούνται εκτός της περιοχής του προγράμματος (του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση»)

	Άξονας Προτεραιότητας	Ποσό της στήριξης που προβλέπεται να χρησιμοποιηθεί για πράξεις οι οποίες υλοποιούνται εκτός της περιοχής του προγράμματος βάσει επιλεγμένων πράξεων (σε ευρώ)	Μερίδιο της συνολικής χρηματοδότησης του άξονα προτεραιότητας (%) (3/συνολική χρηματοδότηση του άξονα προτεραιότητας *100)	Επιλέξιμη δαπάνη που πραγματοποιείται στο πλαίσιο πράξεων οι οποίες υλοποιούνται εκτός της περιοχής του προγράμματος που δηλώνεται από τον δικαιούχο στη διαχειριστική αρχή (σε ευρώ)	Μερίδιο της συνολικής χρηματοδότησης του άξονα προτεραιότητας (%) (5/συνολική χρηματοδότηση του άξονα προτεραιότητας *100)
Κόστος πράξεων εκτός της περιοχής του προγράμματος		0	0	0	0

Δεν εφαρμόζεται στο πλαίσιο του παρόντος Επιχειρησιακού Προγράμματος.

4. ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ

Στο πλαίσιο εφαρμογής του Σχεδίου Αξιολόγησης του ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη» διενεργήθηκαν μέσα στο 2017 οι ακόλουθες αξιολογήσεις:

(α) Αξιολογήσεις κατά τη διάρκεια υλοποίησης του ΕΠ

Στις 14/02/2017 η Διαχειριστική Αρχή υπέγραψε σύμβαση με κοινοπραξία εξωτερικών συμβούλων με σκοπό την αξιολόγηση σε ετήσια βάση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των υλοποιούμενων παρεμβάσεων του Προγράμματος και της δυνατότητας επίτευξης των στόχων του. Η διάρκεια της Σύμβασης είναι για 36 μήνες.

Η 1η αξιολόγηση με τίτλο **«Έκθεση Αξιολόγησης 2016 Ε.Π. Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη»** ολοκληρώθηκε στις 31/03/2017 και αφορούσε στην πρόοδο υλοποίησης του ΕΠ για το έτος 2016. Τα κυριότερα πορίσματα της αξιολόγησης ενσωματώθηκαν στην Ετήσια Έκθεση Υλοποίησης 2016 του ΕΠ και συνέβαλαν στην υποστήριξη και τεκμηρίωση της 3ης τροποποίησης του ΕΠ.

Η 2η αξιολόγηση με τίτλο **«Έκθεση Αξιολόγησης 2017 Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη»** ολοκληρώθηκε στις 31/03/2018 και αφορούσε στην πρόοδο υλοποίησης του ΕΠ για το έτος 2017. Τα κυριότερα πορίσματα της αξιολόγησης ήταν:

- Σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη υλοποίησης, υπήρξε ικανοποιητικός βαθμός επίτευξης στην ενεργοποίηση του ΕΠ, στον αριθμό έργων δημοσίων συμβάσεων που εντάχθηκαν στο ΕΠ και της υλοποίησης του φυσικού τους αντικειμένου, καθώς και στον αριθμό των προτάσεων Σχεδίων Χορηγιών που εντάχθηκαν στο ΕΠ μέχρι τις 31/12/17.
- Παρά τις δυσκολίες που υπήρχαν, ο υψηλός στόχος απορρόφησης του ΕΠ για το 2017 (€109,1 εκ.) επιτεύχθηκε πλήρως και συγκεκριμένα η Κύπρος για το 2017 κατέλαβε την πρώτη θέση στην αξιοποίηση πόρων από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης ανάμεσα στα 28 Κράτη-Μέλη και την έκτη θέση από τα Ταμεία Πολιτικής Συνοχής της ΕΕ. Αυτό οφείλεται κυρίως στα υψηλά επίπεδα απορρόφησης των Αξόνων 3Α, 6, 7Α και 7Β, σε αντίθεση με τα σχετικά χαμηλά ποσοστά απορρόφησης στους Άξονες 1, 2, 4Α και 5. Δεδομένου του υψηλού στόχου απορρόφησης για το 2018 (€135,2 εκ.), ο οποίος είναι ο μεγαλύτερος ετήσιος στόχος ολόκληρης της προγραμματικής περιόδου, απαιτείται περαιτέρω επίσπευση στην πρόοδο υλοποίησης έργων σε όλους τους Άξονες του ΕΠ, κάτι που συνεπάγεται ακόμη μεγαλύτερη δέσμευση εκ μέρους των Ενδιάμεσων Φορέων και των Δικαιούχων των έργων.
- Αντίστοιχα, η επίσπευση της προόδου υλοποίησης των έργων απαιτείται και για την επίτευξη των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης των Αξόνων του ΕΠ μέχρι τις 31.12.18. Σύμφωνα με προκαταρκτικές εκτιμήσεις, υπάρχουν επιφυλάξεις σχετικά με την επίτευξη της τιμής στόχου του δείκτη εκροών «CO27 - Ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν σε δημόσια στήριξη στον τομέα της καινοτομίας ή της έρευνας και ανάπτυξης» (Άξονας 1), όπως επίσης και για την επίτευξη της τιμής στόχου του δείκτη «4ε.3 – Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται για βελτίωση της αστικής κινητικότητας» (Άξονας 6). Εξίσου σημαντική για το Πλαίσιο Επίδοσης είναι και η επίτευξη της τιμής στόχου των χρηματοοικονομικών δεικτών των Αξόνων του ΕΠ, οι οποίοι αφορούν στις πιστοποιημένες δαπάνες του κάθε Άξονα.
- Για σκοπούς επίτευξης των ευρύτερων στόχων στρατηγικής του ΕΠ καθώς και για την άμεση διάχυση των αποτελεσμάτων των παρεμβάσεων του ΕΠ στον παραγωγικό και κοινωνικό ιστό της χώρας, προτείνεται:
 - περαιτέρω ενεργοποίηση και επίσπευση της διαδικασίας υλοποίησης των παρεμβάσεων στους τομείς έρευνας και καινοτομίας, που έχουν μεγάλο αντίκτυπο στην εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης.

- άμεση προώθηση παρεμβάσεων σε ειδικούς στόχους του ΕΠ που δεν έχουν ακόμα ενεργοποιηθεί, οι οποίοι αφορούν στην προώθηση της ψηφιακής επιχειρηματικότητας, στη βελτίωση της κατάστασης διατήρησης των ειδών και οικοτόπων των περιοχών NATURA 2000, στην ενίσχυση του υδατικού ισοζυγίου μέσω της αξιοποίησης μη συμβατικών πηγών νερού, στην αύξηση της εξοικονόμησης ενέργειας στα δημόσια κτίρια και στη βελτίωση της παροχής κοινωνικών υπηρεσιών σε υποβαθμισμένες αστικές περιοχές.
- συστηματικότερη παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής των Στρατηγικών Ολοκληρωμένης Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης των τεσσάρων αστικών Δήμων της ελεύθερης Κύπρου μέσω περιοδικού απολογισμού και ετοιμασίας εκθέσεων προόδου υλοποίησης.

(8) Αξιολόγηση της Στρατηγικής Επικοινωνίας

Η ανάθεση της σύμβασης για την «**Πρώτη Αξιολόγηση της Στρατηγικής Επικοινωνίας 2014-2020**» υπογράφηκε στις 30/01/2017 και ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2017. Η έκθεση περιλάμβανε αξιολόγηση της προόδου υλοποίησης της Στρατηγικής Επικοινωνίας, της αποτελεσματικότητας των μέτρων πληροφόρησης που υλοποιήθηκαν σε σχέση με τους ποσοτικούς και ποιοτικούς στόχους που είχαν τεθεί και προτάσεις/εισηγήσεις με σκοπό τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της Στρατηγικής. Τα κυριότερα συμπεράσματα της αξιολόγησης ήταν:

- Οι τιμές των δεικτών εκρμών και των δεικτών αποτελεσμάτων που επιτυγχάνονται βρίσκονται σε ικανοποιητικά επίπεδα, ενώ σε ορισμένους δείκτες οι τιμές-στόχου είτε έχουν ήδη επιτευχθεί είτε εκτιμάται να υπερκαλυφθούν κατά τα επόμενα έτη υλοποίησης της Στρατηγικής.
- Η αποτελεσματικότητα της εφαρμογής των μέτρων επικοινωνίας είναι υψηλή, δεδομένου ότι οι εκροές επιτυγχάνονται με κόστος χαμηλότερο του προγραμματιζόμενου, και παρά το γεγονός ότι στην παρούσα φάση δεν μπορεί να γίνει μια αυστηρά ποσοτική αποτίμηση της αποτελεσματικότητας.
- Προτείνονται κάποιες οριακού χαρακτήρα βελτιώσεις, που αφορούν κυρίως στο σύστημα των δεικτών παρακολούθησης και στο ποσό του προϋπολογισμού.

5. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝ

Δεν εφαρμόζεται στο ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη» 2014-2020.

6. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΙΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ

Η ουσιαστική ενεργοποίηση και υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη» άρχισε μετά το δεύτερο τρίμηνο του 2016, αφού τα δύο πρώτα χρόνια αποτέλεσαν βασικά περίοδο προετοιμασίας και διεκπεραίωσης των απαιτούμενων από τους Κανονισμούς της ΕΕ διοικητικών θεμάτων για αξιοποίηση των πόρων των Ταμείων.

Σημαντικό ρόλο σε αυτή την καθυστέρηση διαδραμάτισε η ολοκλήρωση και το κλείσιμο της προγραμματικής περιόδου 2007-2013, αφού όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς (Διαχειριστική Αρχή, Αρχή Πιστοποίησης, Αρχή Ελέγχου, Ενδιάμεσοι Φορείς, Δικαιούχοι κ.λπ.) ήταν επικεντρωμένοι στην επίτευξη των στόχων της προηγούμενης περιόδου, με αποτέλεσμα (λόγω και του μικρού μεγέθους των φορέων) να επηρεαστεί αρνητικά η υλοποίηση της περιόδου 2014-2020.

Άλλοι παράγοντες που συνέβαλαν στην αργή ενεργοποίηση του ΕΠ και επηρεάζουν την υλοποίηση των παρεμβάσεων είναι οι εξής:

- Οι μεγάλες τροποποιήσεις στην αρχιτεκτονική και στο νομοθετικό πλαίσιο της Πολιτικής Συνοχής είχαν ως αποτέλεσμα την αναπροσαρμογή του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου, έτσι ώστε να ενσωματωθούν οι σχετικές αλλαγές, καθώς και οι οποιεσδήποτε βελτιώσεις προέκυψαν από την υλοποίηση της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου.
- Ο Νόμος και οι διαδικασίες για σύναψη Δημοσίων Συμβάσεων, ιδιαίτερα κατά το στάδιο προσφυγών στην Αναθεωρητική Αρχή, δημιούργησαν σε πολλές περιπτώσεις καθυστέρηση στην έναρξη των έργων δημοσίων συμβάσεων.
- Εσωτερικές διοικητικές αλλαγές και αλλαγές στη διοίκηση και οργάνωση κάποιων Ενδιάμεσων Φορέων προκάλεσαν καθυστέρηση στην υπογραφή Εκχώρησης Αρμοδιοτήτων με τη Διαχειριστική Αρχή, στην αξιολόγηση και έγκριση των έργων, καθώς και στη διεκπεραίωση όλων των διαδικασιών που απαιτούνται για τα συγχρηματοδοτούμενα έργα.
- Η πολυπλοκότητα στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση συγκεκριμένων Σχεδίων Χορηγιών, όπως το Σχέδιο Χορηγιών της Επιχειρηματικής Καινοτομίας και της Εξοικονόμησης Ενέργειας.
- Η έλλειψη σημαντικής και εξειδικευμένης εμπειρογνομosύνης για το σχεδιασμό και την υλοποίηση έργων από διάφορα Τμήματα, Υπουργεία και Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ο αυξημένος χρόνος προσαρμογής που απαιτείται από τους Δικαιούχους που υλοποιούν για πρώτη φορά συγχρηματοδοτούμενα έργα, λόγω κυρίως του σημαντικού χρόνου εξοικείωσής τους με τις πολλές διαδικασίες που απαιτούνται από το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τη συγχρηματοδότηση έργων.

Η Διαχειριστική Αρχή, στοχεύοντας στην επίσπευση της υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος και στην επίλυση των πιο πάνω προβλημάτων, σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, προέβη σε σειρά ενεργειών, οι κυριότερες εκ των οποίων ήταν οι εξής:

- διενέργεια μεγάλου αριθμού διαβουλεύσεων και συναντήσεων με όλα τα εμπλεκόμενα Τμήματα/Υπηρεσίες και λήψη μέτρων για επίσπευση του χρόνου υλοποίησης των έργων.
- παροχή τεχνικής βοήθειας στους Ενδιάμεσους Φορείς, τόσο μέσω της κατανομής του ποσού που αναλογεί στον κάθε φορέα όσο και με την έμπρακτη υποστήριξη του προσωπικού τους μέσω της παροχής εκπαιδευτικών σεμιναρίων, ενώ όπου κρίθηκε αναγκαίο δόθηκαν εγκρίσεις για αγορά υπηρεσιών και πρόσληψη έκτακτου προσωπικού.
- ενημέρωση του Υπουργικού Συμβουλίου για την πρόοδο υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος και του κινδύνου μη επίτευξης των ετήσιων στόχων, με σκοπό την ενεργότερη εμπλοκή και λήψη μέτρων από τους αρμόδιους Υπουργούς για ταχύτερη υλοποίηση των έργων. Στο πλαίσιο αυτό πραγματοποιήθηκαν επίσης συναντήσεις με τους εμπλεκόμενους Υπουργούς και τέθηκαν συγκεκριμένοι στόχοι υλοποίησης.
- ένταξη στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα νέων υπό υλοποίηση έργων, τα οποία είχαν σημαντική συμβολή στην επίτευξη των στόχων για το 2017.

Ως αποτέλεσμα, η Κύπρος πέτυχε να εκπληρώσει τον ψηλό στόχο απορρόφησης για το 2017, ο οποίος ανερχόταν στα €109,1 εκ., που αποτελεί το δεύτερο μεγαλύτερο ετήσιο στόχο απορρόφησης ολόκληρης της προγραμματικής περιόδου. Επιπλέον, έχει ενταχθεί στο Πρόγραμμα μεγάλος αριθμός έργων με ικανοποιητικό βαθμό υλοποίησης του φυσικού τους αντικειμένου, συμβάλλοντας σημαντικά στην επίτευξη των δεικτών εκροών του Προγράμματος.

Για το 2018 ο στόχος απορρόφησης ανέρχεται στα €135,2 εκ. και είναι ο υψηλότερος στόχος της περιόδου. Παράλληλα, το έτος 2018 αποτελεί ορόσημο στην επίτευξη των δεικτών του Προγράμματος, ιδιαίτερα αυτών που περιλαμβάνονται στο Πλαίσιο Επίδοσης του κάθε Άξονα Προτεραιότητας. Ως εκ τούτου, θα συνεχιστεί και θα εντατικοποιηθεί η προσπάθεια για περαιτέρω αύξηση του ρυθμού υλοποίησης των παρεμβάσεων. Ήδη η Διαχειριστική Αρχή έχει διενεργήσει εκτιμήσεις κινδύνου και προέβη σε αξιολόγησή τους. Στη βάση αυτών, έχουν ήδη πραγματοποιηθεί συναντήσεις με τη συμμετοχή των Ενδιάμεσων Φορέων και των Δικαιούχων για ενημέρωσή τους και λήψη μέτρων, σε μια προσπάθεια επιτάχυνσης της προόδου υλοποίησης.

7. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

Η Συνοπτική Έκθεση για ενημέρωση των πολιτών επισυνάπτεται υπό τη μορφή **Παραρτήματος** της Ετήσιας Έκθεσης Υλοποίησης, και δημοσιοποιείται μαζί με την Έκθεση στην ιστοσελίδα της Διαχειριστικής Αρχής <http://www.structuralfunds.org.cy/Annual-Implementation-Reports>.

8. ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ

Δεν εφαρμόζεται ακόμα, λόγω μη ενεργοποίησης της χρήσης Μέσων Χρηματοοικονομικής Τεχνικής.

9. ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΛΗΦΘΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΙΡΕΣΙΜΟΤΗΤΩΝ

Δεν εφαρμόζεται στο πλαίσιο της παρούσας έκθεσης.

10. ΠΡΟΟΔΟΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΡΑΣΗΣ

10.1. Μεγάλα Έργα

Πίνακας 12: Μεγάλα έργα

Έργο	CCI	Κατάσταση του μεγάλου έργου	Συνολική επένδυση	Συνολικό επιλέξιμο κόστος	Προγραμματιζόμε νη ημερομηνία κοινοποίησης/ υποβολής	Ημερομηνία σιωπηρής συμφωνίας/έγκρ ισης από την Επιτροπή	Προγραμματιζόμενη έναρξη υλοποίησης (έτος, τρίμηνο)	Προγραμματιζόμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης	Άξονας προτεραιότητας / Επενδυτικές προτεραιότητες	Τρέχουσα κατάσταση υλοποίησης - χρηματοοικονομική πρόοδος (% της δαπάνης που πιστοποιήθηκε στην Επιτροπή σε σύγκριση με το συνολικό επιλέξιμο κόστος)	Τρέχουσα κατάσταση υλοποίησης - υλική πρόοδος Κύριο στάδιο υλοποίησης του έργου	Κύριες εκροές	Ημερομηνία υπογραφής της πρώτης σύμβασης εργασιών	Παρατηρήσεις
Αποχρεωτικό Σύστημα Κοκκινοχωρίων, Β' Φάση	2017CY16CFMP002	4. Έχει προγραμματισθεί η κοινοποίηση/ υποβολή στην ΕΕ	32.550.000	26.147.415	2017, 4ο Τρίμηνο	-	2017, 3ο Τρίμηνο	2019, 3ο Τρίμηνο	4Α - 6ii	0,00%	4. Υπό ανάθεση δημόσιας σύμβασης	Δεν υπάρχουν εκροές στο παρόν στάδιο, αφού δεν έχει αρχίσει ακόμα η υλοποίηση του έργου. Με την ολοκλήρωσή του, το έργο θα συμβάλει στον κοινό δείκτη εκροών CO19 "Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων".	01/04/2019	
Δρόμος που συνδέει το Λιμάνι Λεμεσού με τον αυτοκινητόδρομο Λεμεσού-Πάφου, Β' Φάση	2017CY16CFMP001	3. Υποβλήθηκε	31.563.306	29.990.173	2017, 3ο Τρίμηνο	16/03/2018	2016, 3ο Τρίμηνο	2018, 4ο Τρίμηνο	5 – 7i	21,39%	3. Υπό κατασκευή	Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων δρόμων, εκ των οποίων: ΔΕΔ-Μ (km): 3,70Km	18/07/2016	

Σημαντικά προβλήματα που προέκυψαν κατά την υλοποίηση μεγάλων έργων και μέτρα που λήφθηκαν για την αντιμετώπισή τους.

Η διαδικασία για την ανάθεση του μέρους του Μεγάλου Έργου «**Αποχετευτικό Σύστημα Κοκκινοχωρίων, Β΄ Φάση**», που αφορά στην κατασκευή Σταθμού Επεξεργασίας Λυμάτων εξακολουθεί να βρίσκεται σε στασιμότητα, λόγω προσφυγών στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών και στο Ανώτατο Δικαστήριο.

Τυχόν προγραμματισμένες αλλαγές στον κατάλογο μεγάλων έργων του επιχειρησιακού προγράμματος

Δεν υπάρχουν αλλαγές.